

VALOA KOHTI

Me ihmiset kuulumme eteenpäin pyrkivään sukuun. Eteenpäin, ylöspäin käyvät yksilön pyrkimykset, niinkuin koko yhteiskunnankin. Kehitykseksi kutsumme me tätä liikettä, liikettä kohden suurempaa täydellisyyttä ja parempia elämänehtoja, liikettä päämäärämme kohden. Tämä kehitys on lakkaamatonta kilpailua, lakkaamatonta taistelua yksilöitten ja luokkien välillä.

Meidän päivinäme riehuu tämä taistelu erikoisen kuumana työllisten ja kapitalistiluokkien välillä, niiden kesken, jotka nykyisten taloudellisten olojen vallitessa omistavat vallan ja elävät hyvin, sekä sorrettujen, jotka raatavat niukasta palkasta ja jotka osakseen saavat varsin niukasti sivistyksellistä ravintoa. Sellaista työllistä, joka nykyään ei omaa herännyttä tunnetta siitä, että hän kuuluu eteenpäin pyrkivään, taistelevaan luokkaan, joka kerran tulee tulevaisuuden yhteiskuntaelämälle antamaan oman leimansa, sellaista työllistä on pidettävä nukkuvana muukalaisena, jälkeensä jääneenä ja kehittymättömänä. Sellainen työlläinen taas, joka väistää palkaltaan taistelussa, on petturi itseään ja tovereita kohtaan, luokkaansa ja kansaa kohtaan, johon hän kuuluu, alkaa kohtaan, joka on nähnyt hänen syntyvän.

Tämän vuoksi on nykykäsitteen työllisen ensimmäinen velvollisuus yhdessä toveriansa kanssa järjestöjen avulla uhrata kaikki voimansa taisteluun vallitsevan yhteiskuntajärjestelmän kukistamiseksi, uuden luomiseksi ja oman ja vertaistensa aseman parantamiseksi. Työväenliikkeen päämääränä on vallankumous, nykyisen yhteiskunnan hävittäminen ja uuden sijaan luominen, sen tarkoituksena on vallitsevien värien taloudellisten ja poliittisten voima- suhteitten hävittäminen ja luokkajouon polstaminen maan päältä.

Mutta se jättiläismäinen työ, joka vaaditaan ennenkuin orjuutettu, nöyrytetty, suuri massa on saatu kasvatetuksi tietoisuuteen siitä, että se kärsii ja että sen ihmisarvoa ylenkatsotaan, sekä tarpeeksi rohkeaksi vaatimaan oikeuttaan, tarpeeksi voimakkaaksi valloittamaan sen, tämä suuri työ on pakoittanut sosialistien kokoamaan voimansa vain melkein yksinomaan taloudellisten ja valtiollisten tarkoitusten ympärille ja niiden saavuttamiseksi. Sosialismi nähtiin asti on ylimalkaisesti katsottuna, ollut leipäkysymys. Mutta nyt kun joukot ovat järjestetyt ja luokkataistelu muutenkin sen vauhtia, kun niitä nyt sekä poliittisissa että taloudellisissa taistelulissa on koeteltu ja harjoitettu, on alettu huomata, että taistelun kapitalistista yhteiskuntajärjestystä vastaan täytyy käsitellä myöskin sen eturastukset, sellaiset kuin kirkko ja militarismi sekä laitokset opetusta ja lainkäyttöä varten. Ja taistelualan näin laajetessa on vähitellen alettu huomata yksityisen taistelijan persoonallisen voiman ja kunnan merkitys. On huomattu, että ne joukot, jotka sosialismin ympärille ovat lyöttäytyneet, eivät tietojen, luonteen, taitojen ja koulutuksen suhteen täytyä niitä vaatimuksia, jotka tulee asettaa joukoille, joilta odotetaan pikaista ja täydellistä voittoa.

Siten on taloudellisen ja poliittisen

taistelun rinnalle tullut erityinen sivistystaistelu, työväenluokan kampailla on luokkataistelun yhä kärjistyessä käynyt varsin kovaksi kautta maailman. Kaikkialla käsitetään nyt sivistyksen merkitys luokkataistelussa, sen välttämättömyys työväenluokalle ja sen antama etevämyys taistelussa.

Sivistystaistelu ei siis ole muuta kuin osa luokkataistelusta, eräs sen laji. Sen tietävät omistavat luokkatkin hyvin. Siksi he koettavatkin kaikki keinoin pitää työväkeä pimeydessä ja estää sitä pääsemästä tiedoista osalliseksi. Siksi he ovat sivistyksenkin vihollisia.

Mutta työväenluokan sivistyspyrkimyksiä on kapitalistien ajan mittaan mahdoton tukahduttaa, sillä niin voimakkaat nämä pyrkimykset nyt jo ovat. Ja ennenkuin kapitalisti huomaavatkään, on työväenluokka kohonnut nykyisestä henkisestä alennustilastaan. Se on voittanut sivistystaistelussaan.

Valoa kohti siis joka mies ja nainen kaikki yksilöt! Valittamaan itseänne, nuorukaiset ja neitokset! Varustautumaan luokkataisteluun!

Irmari Rantamala, Maiju Lassila, y. m.

Motto: "Sen eestä kuolla, joll' on arvo elämän,..... on kaunis kuolo, leikki maratoonin." — Victor Rydberg.

Suomen köyhälistön vallankumousyritys v. 1918 oli merkittävä myös silinä suhteessa, että se eräissä merkityksissä seuloi akanat nisulista. Silloin kuin ratkaiseva taistelu valasta alkoi Suomen köyhälistön ja porvariston välillä, silloin tuhansia Suomen työväenliikkeen mukana vuosikymmeniä kulkeneita henkilöitä vetäytyi syrjään, selittäen olevansa "puolueettomia" — ikäänkuin sellainakin hetkellä olisi puolueettomuus mahdollista, joka normaalissa luokkataistelulissa on mahdollista. Niin kuitenkin tapahtui. Mutta tapahtui päinvastoinkin; tapahtui niinkin, että henkilö, joka siihen saakka ei vielä ollut tunnettu työväenliikkeen "kirjoissa", tuli nyt työllisten mukaan — vallankumouksen taistelulissa. Sellaisia henkilöitä olivat m. m. otsakkeessa mainittu kirjailija (Tietäväinen — Untola), George Bold, Kasper Tantt y. m.

Merkittävistä heistä on ensiksi mainittu. Hänellä oli jo suuri kirjailijainaine, ei ainoastaan Suomessa, vaan tunnettiin hänen nimensä jo kaikkialla n. s. sivistysmaissa. Mutta vasta vajaan vuosikymmenen oli hän ollut kirjailija, sanan täydessä merkityksessä. Sitä ennen ollut elämänsä oli kulunut kirjallijaksi valmistautumisessa. Kesken opintojaan oli hän lähtenyt ulkomaille — "seikkailuun". Mutta aikansa ei suinkaan kulunut tyhjätöimittämässä, kuten muiden Suomen huomattuiden porvarikirjailijain ulkomailta ollessaan. Hän opiskeli kieltä niin, että hallitsi niitä aivan uskomattoman paljon. Hän tunkeutui yhäisiin ja alhaisiin piireihin, oppi ja sai kokemusta. Sitte ehkä korkeimman sivistyksen ja korkeimman tietomäärän omaavana henkilönä palaa hän Suomeen, etsii vaatimattoman kansakoulunopettajan paikan syvästä Suomen saloseudun kylästä. Vuoden 1906 tienoissa tapasimme me hänet Kaustisen Vintturinkylän kansakoulunopettajana.

Hän on hautautunut kirjallisiin töhinsä, valmistaa "Harhama" y. m. teoksiaan. Sen ohella tappelee papien kanssa ja soti kirkkoa vastaan ja samalla kuitenkin toimii suomettarelaisien agitaattorina. Kohoa nopeasti suomettarelaisen poliittikoitsijan maineessa, tulen sanomalehtimiehenä aivan Rantamarin veroiseksi. Tutustuu porvarillisten poliittikoitsijoiden "salaisuuksiin" ja alkaa niitä paljastella "Porvarin kirjjesiään". Silloin porvaristo kauhistuu, huomaa kasvattaneensa käärmettä omalla povellaan. Mutta Irmari Rantamala, Maiju Lassila y. m. kulkee eteenpäin. Kun luokkasota puhkeaa, astuu hän päättäväisesti työväen puolelle, kuvaa sen kannettavia vääryyksiä, kirjottaa niistä, kuten sanotaan, sydänverelläin kertomuksia, innostaa taisteluun j. n. e. Ja kun entiset "työväenjohtajat" alkavat pelätä Työmiehen toimintuolia, ottaa hän sen, sillä hän on päättänyt voittaa tai kaataa työväen taistelun mukana.

Porvaristo, jolle hän oli tärkeimman osan elämästään uhrannut, jolle oli aikanaan sireenilauluja laulanut, katkalla tavalla murhasi hänet. Mutta häpeällä ei hänen tarvinnut kaataa, kuten Lucanuksen, joka elämänsä oli laulanut Neron hyväksi ja palkakeen siitä sai tältä ristikuoleman. Kuuluisan ruotsalaisen runoilijan, Victor Rydbergin, mukaan, Lucanus kuolinhetkellään katkerasti katuu sitä, että on elämänsä laulanut Neron hyväksi:

"Oisin laulun tehnyt halvan, koruttoman ja laulanut sen epätoivon lapsille: Pään orjat, veljeni, taistoon kuolemaan!"

Jos tuon laulun palkaksi olisikin saanut ristikuoleman, niin se ei kauhistuttaisi, sillä

"Sen eestä kuolla, joll' on arvo elämän, on kaunis kuolo, leikki maratoonin."

Mutta kuolla Neron pyövelien pilnaamana ja kuitenkin jälkimainekseksi saada lausunto: "Neron ystävä", se se Lucanusta kauhistuttaa.

A. Tietäväinen eli Untola (Irmari Rantamala, Maiju Lassila y. m.) ei tarvinnut noita Lucanuksen kauhuja kärsiä. Hän ehti vatherlikkaan elämänsä viimeisillä hetkillä lausua "epätoivon lapsillekin". Sitä palkkana porvariston toimeenpanema julma teurastus.

Ratvoissaan Suomen porvaristo katkaisi elämänsangan maansa parhailla kirjailijalta. Maailman historissa on vaikea löytää sille teolle julkeudessa veroistaan.

Ranskan porvaristo julmistuneena Victor Hugolle osanotostaan Pariisin kommunin rakentamiseen, tuomitsi elämänsängän vankeuden. Mutta onhan vankeuskin sentään jotakin toista kuin suoraan elämänsangan katkaiseminen.

Neron alkoja vain voidaan verrata Suomen porvariston toimeenpanemilu "isonvihan" aikoihin.

Mutta Nerollekin tuli kukistajansa. Hän kuoli nöyrytettyinä ja häpeässä. Niin tulee Suomen porvaristollekin käymään.

Tuhansien marttyyrien veri huu-taa Suomen porvaristolle kostoa.

Katkerat kokemukset ovat Suomen köyhälistölle jo opettaneet, että sen

taistelussaan maailman verenhimoisinta porvaristoa vastaan, ei saa luottaa säälin enempiä kuin sekään on luottanut. Sen on suorittettava historiallinen tehtävänsä väkisten. Ja sentähden ei sen myöskään sovi luottaa niihin oppelihin, joihin nojaten voidaan ratkaisevalla hetkellä heittäytyä "puolueettomiksi" tai pistää miekka tuppeen.

Köyhälistön vapauden tie on taistelun eikä rauhan ja sovinnon tie. Sen ymmärsi otiskossa mainittu henkilö, vaikka ei ollutkaan ikäänsä elänyt työväenliikkeen leivissä. Eläköön muistonsa! — Richard Pesola.

KOULUPUUTAR-HAT SAKSASSA

Eräs tohtori Schmall selostaa sikäläistä kunnallista lastenhoitoa koskevaa kysymystä Kommunale Pearing nimisessä lehdessä.

Kirjotuksen sisältö on suunnilleen tämänmukainen:

Yhteiskunnallisen nuorison terveydenhoidon tulli huolehtia kaikista lapsista heidän syntymästään saakka, kunnes ovat kahdeksantoista vuotiaita. Siihen asti pitäisi heitä pitää silmällä ja hankkia sairailta hoitoa ja huolenpitoa. Lastensien tehtävänä olisi huolehtia tässä suhteessa puutteellisista lapsista heidän ensimmäisinä ikävuosinaan. Koulujässä olevista lapsista on tavallisesti pidetty yhteiskunnallisesti huolta esim. asettamalla toimeen koululääkäreitä. Mutta niillä väki ajoilla, kun lapset käyttävät aikaa leikkimiseen y. m. ollessaan pois kouluvallonnasta, ei ole tarpeeksi yhteiskunnan taholta annettu huomiota. Pienten lasten hoitoa on vähän, eivätkä ne ole saaneet aikaan kyllin tehokkaita tuloksia toiminnallaan. Ja juuri pienille lapsille annettu lääkäriin apu olisi merkityksellistä. Tänä aikana juuri voitaisi monen voimakkaita ja vaikean taudin idu ja luontaiset taipumukset helposti voittaa. Kun siten lapset lopultakin joutuvat koululääkärien tarkastettaviksi, niin ne huolimattomuuden riuduttamat ja surkastuneet lapset olisivat niinkuin sihdillä erotettaviksi suuresta lapsijoukosta. Nämä henkisesti ja ruumiillisesti heikot jäävät nimittäin koulusta pois (Saksassa on voimassa koulupakko.) Ainoastaan henkisesti ja ruumiillisesti puutteelliset vapautetaan koulunkäynnistä. Juuri niiden, jotka parhaiten ovat avun ja hoidon tarpeessa, täytyy jäädä ilman sitä, kun eivät ole edes koulupakon alaisia. Silinäpä se onkin suurin ristiriita, kun pahemmin vaaranalaiset jäävät ilman huolenpitoa, samalla kun vähemmän vialliset otetaan kouluun, jossa joutuvat koululääkäriin silmälläpidon alaisiksi. Ei siis ole lainkaan ihme, että kouluun otettujen lasten nähdään paremmin kehittyvän kuin niiden, jotka ruumiillisesti voimistuakseen ovat koulusta vapautetut. Sitten on kirjotuksessa tarkka tilasto näistä huonosti huolehdituista lapsuksista, mutta tilanahaudan vuoksi on se sivuutettava.

Mutta, jatketaan kirjotuksessa, monta näistä ruumiillisesti rappeutuneista olisi voitu varjella, jos aikoinaan olisi annettu lääkarinapua. Näistä suurin joukko on suorastaan